

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/40/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613202153
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2014:1613202153.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky samosudkyňou Mgr. Adrianou Šimkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. M., nar. XX.XX.XXXX., dieťa umiestnené t.č. Detský domov Y., R. XX/X., XXX XX. N., dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, dieťa rodičov: matka D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R.W.. XXX a otec neuvedený, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Malacky, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým R. ústavnú starostlivosť, s tým, že mal. R. sa umiestňuje do Detského domova Y., R. XX/X., XXX XX N..

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. R. mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho, ktorého mesiaca vopred, a to Detskému domovu Y., R. XX/X, XXX XX N..

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ť o v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky podal na tunajší súd dňa 23.11.2012 návrh na vydanie predbežného opatrenia na zverenie mal. R. do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosti rodičov a to do Detského domova Y.. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté dieťa sa narodila v 28. Týždni tehotenstva s pôrodnou hmotnosťou 1000 g a dĺžkou 30 cm, pričom po narodení malo vážne zdravotné problémy. Nakoľko matka nie je schopná zabezpečovať mal. R. náročnú zdravotnú starostlivosť, súhlasila s jeho umiestnením do starostlivosti detského domova.

Okresný súd Malacky uznesením č.k. 9P/360/2012 - 9 zo dňa 6.12.2012 dočasne zveril mal. R. do starostlivosti Detského domova Y..

Okresný súd Malacky uznesením č.k. 9P/40/2013- 1 zo dňa 30.01.2013 začal vo veci konanie o zverenie mal. Patrika do starostlivosti právnickej osoby - Detského domova Y..

Kolíznym opatrovníkom trval na svojom návrhu.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Malacky navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletým.

Matka sa k návrhu nevyjadřila, na pojednávanie nedostavila, hoci bola naň riadne a včas predvolaná, svoju neúčasť neospravedlnila. Keďže boli splnené podmienky dané v § 101 ods. 2 O.s.p., súd vec prejednal v jej neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom zástupcu kolízneho opatrovníka, výsluchom zástupcu detského domova, rodným listom maloletého, správou Detského domova Y., rozhodnutím o predbežnom opatrení, správou Obce Plavecký Štvrtok zo dňa 10.09.2014, správy sociálnej poisťovne, správy ÚPSVaR a zistil tento skutkový stav:

Z rodného listu maloletého R. M., nar. XX.XX.XXXX mal súd preukázané, že matkou dieťaťa je D. M..

Uznesením (predbežným opatrením) č.k. 9P/360/2012 - 9 zo dňa 6.12.2012 bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Y.. Súd v danom konaní mal za to, že bola osvedčená naliehavá potreba predbežnej úpravy starostlivosti o maloleté dieťa. Matka nejavila o maloleté dieťa žiadny záujem a nebola ani schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa a svojím postojom vážne ohrozovala zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa.

Zo správy Detského domova Y. zo dňa 10.09.2014 mal súd preukázané, že maloletý sa nachádza v profesionálnej rodine, v ktorej sa cíti bezpečne a sú napĺňané jeho psychosociálne potreby. Biologickí rodičia ani blízki príbuzní nejavia o mal. R. žiadny záujem, nijakým spôsobom ho nekontaktujú.

Z výsluchu zástupcu kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že súhlasí s tým, aby bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým. Tento sa nachádza v profesionálnej rodine, ktorá riadne zabezpečuje starostlivosť. Nikto s príbuzných sa o mal. R. nezaujíma.

Zo správy Obce Plavecký Štvrtok zo dňa 10.9.2014 súd zistil, že matka maloletého je slobodnou matkou jedenástich detí, je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi. Obec už roky rieši záškoláctvo mal. detí, ktoré spolu s matkou obývajú murovanú chatrč v rómskej osade. Bytové podmienky rodiny sú nevyhovujúce.

Podľa § 54 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“) náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej

starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 155 ods. 3 O.s.p., výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia vyplývajúci z osobitného predpisu.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom. Maloleté dieťa bolo na základe predbežného opatrenia tunajšieho súdu dočasne zverené do starostlivosti detského domova, pretože matka túto starostlivosť nemohla vykonávať s ohľadom na zdravotný stav mal. dieťaťa. Skutočnosti, ktoré boli

dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia (naliehavá potreba predbežnej úpravy starostlivosti o maloleté dieťa, nakoľko matka nejavila o maloleté dieťa žiadny záujem a nebola ani schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa) sa vykonaným dokazovaním vo veci samej preukázali a vedú k záverom súdu o potrebe nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom. Súd vzal do úvahy aj vek dieťaťa, ktorý si vyžaduje zvýšenú celodennú starostlivosť. Matka sa do súčasnosti o maloleté dieťa žiadnym spôsobom nezaujímal, pričom otec dieťaťa nie je uvedený. Z uvedených skutočností je evidentné, že výchova dieťaťa bola vážne ohrozená. Súd v konaní zistil, že o maloletého sa nezaujíma nik z príbuzných dieťaťa. Súdu teda nie sú známe iné osoby, ktorým by mohlo byť maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti za účelom zabezpečenia jeho potrieb alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd nariadil ústavnú starostlivosť, pretože rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a výchova maloletého dieťaťa je tak vážne ohrozená. V súvislosti s nariadenou ústavnou starostlivosťou je potrebné uviesť, že nariadenie ústavnej starostlivosti je len krajným a výnimočným opatrením, avšak súd je presvedčený, že nariadenie tohto opatrenia je v záujme maloletého dieťaťa, jeho ďalšieho riadneho vývinu a vývoja jeho osobnosti, na zabezpečenie jeho riadneho výchovného prostredia nevyhnutné a nutné. V súlade s ustanovením § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v tomto rozsudku označil zariadenie, do ktorého má byť maloletý umiestnený, a to Detský domov Y. R. XX/X., XXX XX N., v ktorom sa už maloletý aj fakticky nachádza na základe nariadeného predbežného opatrenia.

Súd v zmysle ust. § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine rozhodol o uložení povinnosti matky poskytovať maloletému výživné, s tým, aby určené výživné poukazovala zariadeniu, do ktorého má byť maloletý umiestnený, t.j. Detskému domovu Y., R. XX/X., XXX XX N.. Pri určovaní výživného matky k maloletého súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletého, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej, t.j. matky a dospel k záveru, že vzhľadom na pomery na strane rodičov, keď príjem matky, ktorá je nezamestnaná, pozostáva len z dávky a príspevku v hmotnej núdzi, prídavkov na deti, súd určil matke povinnosť platiť na maloletú výživné v zákonom stanovenom minimálnom rozsahu v zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého je každý rodič (bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery) povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Týmto osobitným zákonom je zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojitosti s opatrením, ktorým sa každoročne upravujú sumy životného minima, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13,- € mesačne na každé maloleté dieťa. Takto určené výživné je matka povinná v zmysle § 81 ods. 2 Zákona o rodine poukazovať vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred Detskému domovu Y., R. XX/X., XXX XX N.. Súčasne je potrebné uviesť, že bude povinnosťou matky každoročne sledovať výšku aktuálneho životného minima ustanoveného uvedeným právnym predpisom. Súd k tomuto poznamenáva, že v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 601/2003 Z.z., sumy uvedené v § 2 (t.j. sumy životného minima) sa upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, vzhľadom k tomu, že konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Bratislave, trojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§251 ods. 1 O.s.p.)